

Embargo tot vrijdag 26 januari 2018, 11.30 uur

Raadsvoorstel

Onderwerp **Koningsdag 2018**

Registratienr. 6750480 Steller/telnr. W. van Geffen/ A. Amatsaleh Bijlagen -

---

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

P. den Oudsten

Raadscommissie

Langetermijn agenda
(LTA) Raad

LTA ja: Maand Jaar
LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. een budget beschikbaar te stellen van € 700.000,-- voor Koningsdag 2018 en dit te dekken uit de Algemene Egalisatie Reserve;
- II. een budget beschikbaar te stellen van € 450.000,-- voor Koningsdag 2018 en dit te dekken uit de bijdrage van de provincie Groningen;
- III. regulier beschikbare budgetten beschikbaar te stellen van € 170.000,-- voor Koningsdag 2018 en dit te dekken uit het subsidiebudget evenementen (€ 50.000,--), uit het evenementenbudget van stadstoezicht (€ 50.000,--), uit het evenementenbudget veiligheid (€ 50.000,--) en uit het evenementenbudget Binnenstad (€ 20.000,--). Het totale budget beschikbaar voor het organiseren en uitvoeren van Koningsdag 2018 bedraagt hiermee 1,32 miljoen euro;
- IV. de gemeentebegroting 2018 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen;
- V. het genomen besluit vanwege het financieel toezicht op grond van artikel 21 Wet algemene regels herindeling voor te leggen ter afstemming aan de gemeenten Haren en Ten Boer en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten;
- VI. het genomen besluit na goedkeuring door Gedeputeerde Staten in uitvoering te brengen.

Samenvatting

Groningen valt de eer te beurt om de landelijke viering van de verjaardag van de Koning op 27 april 2018 te mogen organiseren. We gaan zorgen voor een vorstelijke ontvangst van de koninklijke familie en maken er een groots feest van voor de stad en tienduizenden bezoekers. Vanwege de grote impact van deze speciale koningsdag, we verwachten een recordaantal bezoekers aan de stad, zijn naast de regulier beschikbare middelen voor koningsdag extra financiële middelen nodig. Deze extra middelen zijn nodig voor de organisatie van het programma en de daarmee gepaard gaande veiligheids- en crowdmanagement en mobiliteitskosten.

Tegelijkertijd biedt een 2 uur durende tv-uitzending van het bezoek een unieke kans om stad en regio van de beste kant te laten zien aan miljoenen Nederlanders.

Het bezoek wordt voorafgegaan door de Koningsnacht (donderdag 26 april) en omkleed met diverse festiviteiten op 27 april zowel voorafgaand, tijdens en na het bezoek.

Het is de vierde keer dat Koningsdag in de nieuwe vorm wordt georganiseerd. De gemeenten Dordrecht, Zwolle en Tilburg gingen ons voor in 2015, 2016 en 2017.

Deze nota heeft tot doel om de raad te vragen extra middelen beschikbaar te stellen voor het programma en productie, veiligheidsmaatregelen en communicatie voor Koningsdag 2018.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Op Koningsdag 2018 (vrijdag 27 april) bezoeken Koning Willem-Alexander en zijn gezin, samen met andere leden van de koninklijke familie, de gemeente Groningen. De koninklijke familie viert het feest mee, waarbij de stad en regio zich op een feestelijke en karakteristieke manier presenteren. In de wetenschap dat Koningsdag jaarlijks al het grootste evenement in de stad is, verwachten we Koningsdag 2018 een zeer groot aantal bezoekers.

Voor de stad, haar bewoners en ondernemers heeft zo'n groots evenement de nodige consequenties voor o.a. de veiligheid en bereikbaarheid van en in de stad, de tijdelijke beperking van bewegingsvrijheid van bewoners en ondernemers in het gebied van de route, het tijdelijk opheffen van parkeerplekken, de bevoorrading van horeca en winkels en de tijdelijke sluiting van winkels. Ook zullen er aangepaste sluitingstijden zijn tijdens Koningsnacht i.v.m. de opbouw en beveiling van de route. Deze veiligheids- en crowdmanagement maatregelen hebben alles te maken met onze zorg voor een veilige evenement voor de inwoners/ondernemers van de stad, de bezoekers en de koninklijke familie. Wij zullen daarover op een adequate manier communiceren met alle belanghebbenden.

Naast de de inwoners van de stad zullen ook mensen uit de regio betrokken zijn bij de organisatie en het programma. Het wordt een programma van stad maar ook regio. Koningsdag wordt door de NOS rechtstreeks op televisie uitgezonden en trekt zo'n 3 miljoen kijkers. De NOS verzorgt daarnaast 's avonds (19.00 tot 20.00 uur) vanuit Groningen een rechtstreekse uitzending met terugblik en interviews.

Ook in de aanloop van Koningsdag wordt veel aandacht door diverse media besteed aan het bezoek in Groningen. Zo'n 200 (inter)nationale journalisten zijn bij het bezoek aanwezig. De ervaring in voorgaande steden leert, dat na Koningsdag het aantal bezoekers en overnachtingen substantieel stijgt. Kortom de impact van Koningsdag op de stad en haar inwoners/ondernemers is groot.

Uiteraard is het organiseren van een samenhangend programma over de twee dagen het doel maar meer specifiek willen we ook het volgende bereiken:

- Het beste van stad en regio laten zien in de wandeling van de koninklijke familie door de stad. Uit het programma spreekt de creatieve, ondernemende, jonge en innovatieve stad en de regio die – ondanks de gekende problemen – kansen pakken.
- Een verbindend en boeiend programma van en voor stad en regio, dat ook visueel getuigt van de kwaliteiten waar de Groninger op eigen bescheiden wijze trots op is en dat de moeilijke onderwerpen niet schuwt.
- Betekenis gevend aan de stad en regio, niet alleen op de dag zelf maar ook daarna. We denken na over een legaat vanuit deze festiviteiten waarvan we de vruchten plukken tot ver na de feestelijke activiteiten.

We organiseren een Koningsdag waar zoveel mogelijk mensen uit stad en regio zich bij "thuis kunnen voelen" en van kunnen genieten. Ons staat een programma voor ogen waarbij vanuit verschillende invalshoeken en gezichtsvelden Groningers in de volle breedte hun stad en regio aan de koninklijke familie en heel Nederland laten zien. Wij laten een realistisch beeld van de Groningse samenleving zien waarbij wij ook de moeilijker onderwerpen aan de orde zullen stellen zoals aardbevingen en armoede. Wij laten zien hoe wij in stad en regio op onze eigen wijze omgaan met maatschappelijke vraagstukken. Koningsdag is een nationaal evenement, waarbij de organiserende stad te maken krijgt met richtlijnen rond organisatie, programmering en beveiliging. Wij maken een programma waarbij we Groningen op eigen wijze in beeld brengen en werken daarbij vanuit de volgende kaders:

- Het bezoek van de koning wordt omlijst door een groots en massaal feest op meerdere plekken in de stad. Samen met de provincie, Oranjevereniging, de Groningse horeca en Kingsland wordt op 26 (Nacht van Oranje) en 27 april 2018 (mogelijk ook 28 april) invulling gegeven aan een gevarieerd programma voor de tienduizenden bezoekers van de binnenstad en het Stadspark.

- Naast alle faciliteiten die nodig zijn voor de wandeling van de koninklijke familie, zoals o.a. hekwerk, drips en grote schermen, etc., zullen er vanaf donderdagavond verschillende podia in de stad gebouwd zijn waarop activiteiten voor een breed publiek te zien en horen zullen zijn. Ook na het vertrek van de koninklijke familie zullen deze podia in gebruik zijn en de festiviteiten in de stad doorgaan.
- Er zullen vanaf donderdagavond verschillende podia in de stad gebouwd zijn waarop activiteiten voor een breed publiek te zien en te horen zullen zijn. Ook na het vertrek van de koninklijke familie zullen deze podia in gebruik blijven en de festiviteiten in de stad doorgaan.
- We organiseren een veilig feest. Er zal de nodige aandacht geschonken worden aan veiligheid, openbare orde, crowdmanagement en mobiliteit in een integrale aanpak met politie, brandweer, GHOR en veiligheidsregio en de Dienst Bewaken en Beveiligen.
- Naast een veilige stad willen we een aansprekende en vrolijke stad in beeld brengen voor bezoekers en tv-kijkers. Dit vraagt naast een aansprekende route een mooie aankleding van de stad.
- Er worden afspraken gemaakt met de openbaar vervoerders en de vele bezoekers die op de fiets komen worden gefaciliteerd met overzichtelijk fietsparkeren.
- Communicatie over wat inwoners/ondernemers en bezoekers kunnen verwachten in de stad tijdens Koningsnacht en dag is van essentieel belang.
- Om onze doelen te bereiken staan we open voor ideeën van iedereen die op een creatieve en kwalitatieve manier mee wil doen en of bijdragen aan de activiteiten.
- .
- Het proces wordt zo ingericht dat verantwoordelijke actoren zo spoedig mogelijk weten waar zij aan toe zijn. Dat betekent een strak proces met heldere kaders en een gedegen vergunningverlening. Voorlopig gaan we uit van een vergunningverlening uiterlijk half april 2018.

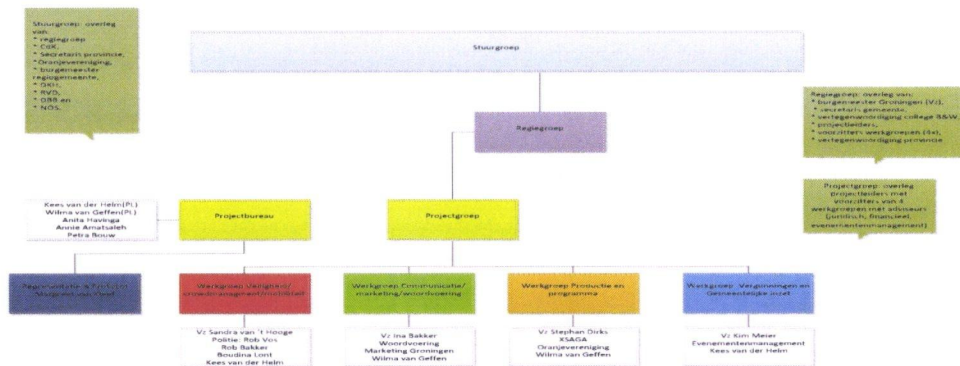
Planuitwerking

In de projectorganisatie van Koningsdag wordt gewerkt met een stuurgroep, regiegroep, projectgroep en vier werkgroepen.

Daarnaast is er een projectbureau, waarin provincie en gemeenten nauw samenwerken en zijn er een aantal vormen van overleg.

De vier werkgroepen voeren de activiteiten uit die moeten leiden tot projectrealisatie:

1. Programmering en productie
2. Vergunningen en gemeentelijke inzet
3. Communicatie / marketing / woordvoering
4. Veiligheid / crowdmanagement / mobiliteit

Ontwikkelen van een creatief concept

Voor de ontwikkeling van het creatieve concept voor Koningsdag is het bureau XSAGA ingeschakeld. Uitgangspunt is dat voor de 2 uur durende TV registratie van het evenement we Groningen op aansprekende wijze tonen aan de rest van het Land en Groningers zich betrokken kunnen voelen bij de viering van Koningsdag.

De opbrengsten

De opbrengsten van Koningsdag zijn niet direct in geld uit te drukken maar met de bijzondere viering van Koningsdag met de koninklijke familie hopen we bij te dragen aan het gevoel van trots op - en verbondenheid met - Groningen. Door de stad en de provincie van haar beste kant te laten zien aan heel Nederland.

Ervaringscijfers naar aanleiding van de evaluatie van The Passion leren dat er 20.000 bezoekers naar de stad kwamen om het evenement te beleven. Er keken bijna 4 miljoen naar de uitzending op tv. Het evenement heeft de stad veel free publicity opgeleverd. De advertentiewaarde van de verschenen artikelen in de printmedia is ruim 1 miljoen euro. Dat is een stijging van ruim 50% ten opzichte vorig jaar. De PR waarde van de gedrukte media komt daarmee uit op ruim 2,4 miljoen euro. Dat is nog afgezien van de brede exposure op internet, radio en tv.

Terugkijkend op het succes van The Passion en daarvoor de Landelijke Intocht van Sinterklaas concluderen wij dat topevenementen als deze met een landelijke uitstraling heel goed zijn voor de stad en haar inwoners, Groningers trots laten zijn op hun stad en provincie, nieuwe verbindingen krijgen tussen mensen, verrijking van economische en maatschappelijke waarden.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Heel veel Groningers zullen worden betrokken bij de organisatie van Koningsdag; als deelnemer in het programma, als vrijwilliger of feestend tijdens de donderdagavond en vrijdag van Koningsdag. We zorgen voor een toegankelijk feest, waarbij we proberen zoveel mogelijk rekening te houden met verschillende groepen zoals bijvoorbeeld mensen met een beperking. Zo zijn we momenteel in gesprek met vertegenwoordigers van de werkgroep doofvriendelijk Groningen.

Direct na de bekendmaking is er overleg gevoerd met (horeca)ondernemers en Koninklijke Horeca Nederland.

Ook hebben we vier brainstormsessies gehad met ondernemers, kennis-, culturele- en maatschappelijke instellingen om een verkenning te doen van het inhoudelijke thema's voor Koningsdag.

Tevens komen er veel individuele initiatieven binnen.

Groningers in stad en regio krijgen de komende tijd de mogelijkheid om via de website kennis te nemen van de voortgang.

Financiële consequenties

De begroting voor externe kosten bestaat uit de volgende onderdelen: Algemeen, Programmering & productie, Evenementen & gemeentelijke organisatie, Communicatie, marketing & woordvoering en tot slot Veiligheid, crowdmanagement & mobiliteit. Gezien het unieke karakter van Koningsdag 2018 door de komst van de koninklijke familie en omdat er nog geen volledig zicht is op de precieze activiteiten en de daarbij behorende uitgaven, hebben wij ons bij het opstellen van de begroting gebaseerd op de gemeenten die ons voorgingen.

De begroting is vergelijkbaar en gebaseerd op de begroting en realisatie van Koningsdag in Tilburg, waar vorig jaar Koningsdag is gevierd. Ook hebben we naar Zwolle gekeken. Daar waar we al inzichten hebben, hebben we dat ingevuld. De meeste cijfers zijn vooralsnog afkomstig van Tilburg waaronder grote posten als organisatiekosten, productiekosten en mobiliteit.

Voor de viering van Koningsdag 2018 is € 700.000,- extra nodig vanwege de totale begroting voor externe kosten die 1,32 miljoen euro bedraagt. Naast externe kosten zijn er extra organisatie- en uitvoeringskosten gemoeid met de inzet van interne medewerkers. Deels betreffen dat de gebruikelijke werkzaamheden rondom Koningsdag maar uiteraard is ook extra inzet noodzakelijk. Deze kosten maken geen onderdeel uit van deze begroting. De interne uren worden opgevangen binnen de regelruimte van de betrokken afdelingen en door middel van herprioritering van werkzaamheden.

Een belangrijke pijler onder de begroting is verder de bijdrage van de provincie Groningen. De provincie Groningen is bereid, onder voorbehoud van instemming van Provinciale Staten, maximaal 1/3 van de totale kosten te dragen tot een maximum van € 450.000,--. Dit omdat Koningsdag zich op zowel Stad als Regio richt.

Ter dekking van Koningsdag worden reguliere Koningsdagbudgetten ingezet. Het betreft het subsidiebudget van € 50.000,-- voor het Oranjefeest. € 50.000,-- komt uit het evenementenbudget van Stadstoezicht en € 50.000,-- komt ten laste van het bestaande veiligheidsbudget voor evenementen. € 20.000,-- komt uit het evenementenbudget voor de binnenstad.

Wij gaan er in de opzet van de begroting vanuit dat er wordt bijgedragen door organisaties en instellingen die programmatisch zijn betrokken bij Koningsdag. Dit kan dan bestaan uit bijdragen in natura of het financieren van inhoudelijke onderdelen van het programma waar deze partijen zelf aan deelnemen.

Resteert voor onze gemeente een bedrag van 700 duizend euro dat ten laste gebracht gaat worden van de Algemene Egalisatiereserve. Het effect op het weerstandsvermogen bedraagt 0,5%.

Wanneer bij de uitwerking de komende periode blijkt dat er grote afwijkingen in de begroting te verwachten zijn, komen wij daar uiterlijk in maart op terug.

De financiële consequenties staan in onderstaande tabel weergegeven.

Begrotingswijziging 2018											
Koningsdag 2018											
Betrokken directie(s)		GMT, Concernstaf, Stadstoezicht, DMO, Concernposten									
Naam voorstel		Koningsdag 2018									
Besluitvorming (orgaan + datum)		Raad 31-1-2018									
Incidenteel / Structureel		I									
Soort wijziging		Exploitatie									
Financiële begrotingswijziging						Bedragen x 1.000 euro					
Beleidsveld	Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.	
12.1.2 College	12.1 College en Raad	12. College, raad en gebiedsgericht werken	GMT	I	700		-700			-700	
12.1.2 College	12.1 College en Raad	12. College, raad en gebiedsgericht werken	GMT	I	450		-450			-450	
12.1.2 College	12.1 College en Raad	12. College, raad en gebiedsgericht werken	GMT	I	170		-170			-170	
06.1.5 Evenementen	06.1 Culturele infrastructuur	06. Cultuur	Stadstoezicht	I	-50		50			50	
10.1.3 Toez en handhaving in de openb ruimte	10.1 Veilige woon- en leefomgeving	10. Veiligheid	Concernstaf	I	-50		50			50	
06.2.2 Een leven lang cultuur	06.2 Deelname aan cultuur	06. Cultuur	Maatschappelijke Ontwikkeling	I	-50		50			50	
12.2.1 Gebiedsgericht werken	12.2 Gebiedsgericht werken	12. College, raad en gebiedsgericht werken	Concernstaf	I	-20		20			20	
12.1.2 College	12.1 College en Raad	12. College, raad en gebiedsgericht werken	GMT	I	-450		450			450	
12.1.4 Concernstelposten	12.1 College en Raad	12. College, raad en gebiedsgericht werken	Concernposten	I			0		700	700	
<Beleidsveld>	<Deelprogramma>	<Programma>	<Org onderd>	I			0			0	
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING						700	0	-700	0	700	0
Inhoudelijk toelichting op de begrotingswijziging											
Met deze begrotingswijziging wordt het budget beschikbaar gesteld voor Koningsdag 2018 (reg. Nr. 6750480)											

Overige consequenties

De risico's van het project zijn de bekende risico's van een evenement waarbij grote groepen mensen op een relatief kleine oppervlakte betrokken zijn. Voor de beheersing van deze risico's is het Gemeentelijke draaiboek opgesteld en op maat geschreven voor het betreffende element. De risicobeheersing rond het bezoek van de koninklijke familie gebeurt door de Dienst Koninklijk Huis en de Dienst Bewaken en Beveiligen. Er wordt hierin nauw samengewerkt met de politie en gemeentelijke organisaties.

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

De projectbegroting Koningsdag 2018 is grotendeels opgesteld op basis van ervaringen elders. Wanneer er grote afwijkingen te verwachten zijn, komen wij daar uiterlijk in maart op terug. Dat geldt tevens voor het geval er financiële knelpunten ontstaan met betrekking tot de interne inzet van medewerkers.

Publiciteit

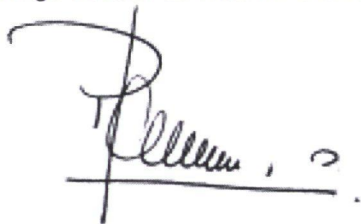
Een aantal weken voorafgaand aan Koningsdag zal een persconferentie plaatsvinden waarbij de regionale-, landelijke- en royalty-pers aanwezig is. Het bezoek van de koninklijke familie wordt door de NOS live uitgezonden, daarnaast zullen er ca. 200 journalisten uit binnen en buitenland aanwezig zijn.

Vervolg

Bij toekenning kan het werk conform de aanvraag en de huidige planning worden uitgevoerd en voltooid.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink